

12/12/08

L'ASPB disposa de la pàgina <http://www.elalcoholytu.org> per assessorar el ciutadà

ALCOHOL A BARCELONA: MÉS CONSUM EN LES EDATS MÉS VULNERABLES

El consum d'alcohol és el tercer determinant de mort prematura i discapacitat al món, després del consum de tabac i la hipertensió. El consum de begudes alcohòliques ha disminuït en les darreres dècades a Espanya, tot i l'eclosió de formes perilloses de consum com són els episodis d'ingesta intensiva de cap de setmana, especialment entre els joves. Des de l'any 2004, el consum entre els joves també ha mostrat una inflexió a la baixa. Tot i amb això, el consum per càpita a Espanya no ha baixat mai dels 9-10 litres d'alcohol pur anual per càpita (xifra que és el doble de la considerada com a prudent) i la prevalença de problemes d'alcohol identificats és elevada.

A Barcelona, la darrera enquesta de salut, amb dades de l'any 2006, indica que el 79% de les persones de 15-64 anys declara haver consumit alcohol alguna vegada en els darrers 12 mesos; mentre, **el 68,5% dels barcelonins havien begut en els 30 dies previs a l'enquesta.**

Tant el consum habitual com el consum de risc i els episodis d'embraguesa són més freqüents en el gènere masculí. El consum de risc és definit com una ingestió superior a 4 unitats de beguda estàndard* al dia en l'home i superior a 2 en la dona, o bé el consum concentrat de 4 o més consumicions en la dona i 6 o més en l'home, en el curs de poques hores. Amb aquest criteri, el 7,2% de barcelonins van fer un consum de risc en el mes anterior a l'enquesta: el 10,9% dels homes i el 3,7% de les dones. El 9,8% dels homes i el 2,9% de dones s'han emborratxat com a mínim un cop al mes en el darrer any. Els homes que més beuen viuen a Ciutat Vella. Les dones, a Sarrià-Sant Gervasi.

Els grups d'edat més joves són també els que concentren més bevedors de risc (el 11,5% dels bevedors de 15-24 anys són consumidors de risc i el 10,9% s'ha emborratxat com a mínim un cop al mes en el darrer any). El consum de risc en cap de setmana també és més freqüent en aquesta franja d'edat i especialment en les noies. (el 14,2% de les noies entre 15-24 anys davant del 8,5% dels nois d'aquesta edat).

Segons la psiquiatra Alícia Rodríguez Martos, de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB), el grup de 15-24 anys és el que compta amb més bevedors de risc durant el darrer any en tots dos gèneres, 18,1% dels nois i 13,9% de les noies: *"es tracta de la franja d'edat més vulnerable pel dany que causa l'alcohol al cervell en desenvolupament, i perquè posa l'adolescent en inferioritat de condicions de cara al futur, sobretot pels problemes de rendiment intel·lectual que se'n poden derivar"*.

* 1 unitat de beguda estàndard conté, a Espanya, 10 grams d'alcohol pur i equival a 1 got petit de vi, un quinto de cervesa o un cigaló (mitja copa de licor). També es considera consum de risc el fet de beure 5 o més consumicions en una sola ocasió.

D'altra banda, l'evidència científica demostra que quan més aviat es comença a beure, més probabilitats hi ha de desenvolupar problemes per alcohol –inclosa la dependència- en la vida adulta. **Rodríguez Martos** insisteix: ***“sota els efectes de l'alcohol, els més joves es posen en situacions de risc com ara la conducció de vehicles o acometen relacions sexuals no desitjades o no protegides. A curt termini, els joves estan més exposats a intoxicacions etíliques greus, fins i tot amb casos de coma, a lesions i a infeccions de transmissió sexual, com ara la SIDA, a més d'embarassos no desitjats”***. A més, ***“a mig termini, la precocitat en el consum d'alcohol prepara el cervell per a un desenvolupament més ràpid de la dependència alcohòlica i facilita l'addicció a d'altres substàncies”***.

Tot i que és difícil fer un dibuix global dels danys relacionats amb l'alcohol, donada la freqüent ocultació i registres insuficients, els inicis de tractament en els centres d'atenció i seguiment de drogodependències (CAS), permeten tenir si més no una idea aproximada de la gravetat del problema. L'any 2006, van iniciar tractament per alcohol 1.959 persones, sent aquesta substància la que més inicis de tractament motiva a la ciutat al llarg de l'any. D'aquests ingressos, el 31,1% eren derivats per les ABS. Pel que fa els accidents de trànsit amb presència d'alcohol, en el mateix any el 7,1% de les alcoholèmies fetes a Catalunya, incloent-hi les dels controls preventius, van ser positives (el 12,9% en els accidentats, 31,7% en els casos d'infraccions i 71,6%, en cas de símptomes). Pel que fa les edats dels que presenten alcoholèmies positives, aquestes estan repartides en totes les franges.

L'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) treballa en la prevenció dels riscos i danys relacionats amb el consum d'alcohol en tots els nivells de la prevenció. Les estratègies de prevenció universal, adreçades a tota la població, inclouen programes de prevenció a l'escola com ara el DECIDEIX, dirigit a alumnes d'entre 13 i 15 anys i que aquest curs arriba a 91 centres educatius de la ciutat.

Els programes de prevenció selectiva estan adreçats especialment a grups i entorns amb més possibilitat de risc: bars, discoteques, joves que surten de festa... En aquest marc s'enquadren accions com la formació de cambriers per a la Dispensació Responsable d'Alcohol i, en general totes les activitats del programa de lleure saludable 'De Marxa sense Entrebancs', finançat pel Plan Nacional sobre Drogas, que aquest darrer any ha inclòs la celebració d'un concert de rock sense alcohol (Festival De Marxa 2008) i un programa d'activitats esportives (De Marxa fent Esport) que ha permès adolescents de 3er i 4rt d'ESO d'enrolar-se en la pràctica continuada d'activitats d'educació física i incorporar-les a un nou estil de vida més saludable.

L'ASPB disposa d'una pàgina web www.elalcoholytu.org de consulta sobre alcohol, amb informació diversa, un qüestionari per valorar el propi consum i consells per als consumidors de risc. La pàgina inclou una bústia personalitzada per a consultes. Un cop s'hi accedeix, el contingut de la web es pot consultar en català i castellà.

Més informació: <http://www.aspb.cat>